BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 10 november 1981

betreffende een door de Belgische Regering voorgenomen steunmaatregel ten behoeve van bepaalde investeringen die door een Belgische onderneming zijn verricht voor het in werking stellen van een produktiecapaciteit van argon

(Slechts de teksten in de Nederlandse en de Franse taal zijn authentiek)

(81/945/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 93, lid 2, eerste alinea,

Na belanghebbenden overeenkomstig artikel 93 te hebben aangemaand hun opmerkingen te maken,

I.

Overwegende dat bij de Belgische wet van 17 juli 1959, ingevoerd bij Koninklijk Besluit van 17 augustus 1959 [1], algemene steunmaatregelen zijn ingevoerd ten behoeve van de Belgische economie, met name bepaalde rentesubsidies voor leningen die zijn aangegaan met het oog op investeringen, staatsgaranties voor door ondernemingen met banken gesloten leningen waarvoor een rentesubsidie wordt verleend, alsmede vrijstelling gedurende 5 jaar van belasting op onroerend goed ;

Overwegende dat zij bij haar onderzoek van de Belgische wet conform artikel 93, leden 1 en 2, van het EEG-Verdrag stelde dat hier sprake was van een algemene steunregeling zonder sectoriële of regionale doelstelling en dat op grond van deze wet steun kon worden verleend voor investeringen van ongeacht welke onderneming in ongeacht welk gebied of welke bedrijfstak ; dat deze wet derhalve een algemene steunregeling vormt die als zodanig niet in aanmerking kon komen voor toepassing van één der uitzonderingsbepalingen van artikel 92, lid 3, sub a) of c), van het EEG-Verdrag ; dat zij, nu deze doelstelling ontbrak, de gevolgen van de steunregeling voor het handelsverkeer tussen Lid-Staten en voor de mededinging niet kon beoordelen en derhalve niet kon nagaan of zij verenigbaar was met de gemeenschappelijk markt ;

Overwegende dat zij ten aanzien van dergelijke algemene steunregelingen nu de vaste politiek volgt hiermede akkoord te gaan, mits aan één der volgende twee voorwaarden wordt voldaan, namelijk dat de Lid-Staat haar in kennis stelt hetzij van een regionaal of sectorieel programma voor de toepassing of, wanneer zulks niet mogelijk wordt geacht, van belangrijke individuele toepassingsgevallen ;

Overwegende dat zij bij Beschikking 75/397/EEG [2] de eis stelde dat de Belgische Regering haar vooraf en tijdig mededeling doet van belangrijke toepassingsgevallen van de Belgische wet van 17 juli 1959 tot invoering van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën, zodat de Commissie zich kan uitspreken over de verenigbaarheid van de voorgestelde steunmaatregelen met de gemeenschappelijke markt ;

II.

Overwegende dat de Belgische Regering de Commissie bij telex van 8 februari 1979 in kennis heeft gesteld van haar voornemen, de in de genoemde wet bedoelde steun toe te kennen ten behoeve van de investeringen van een chemische onderneming in Antwerpen ;

Overwegende dat de te begunstigen onderneming de dochtermaatschappij is van een concern dat is gespecialiseerd in de produktie van industriegas ; dat bij de Belgische onderneming 118 personen werkzaam zijn en dat zij in 1977 een omzet haalde van 1,5 miljard Bfr. ;

Overwegende dat de door de Belgische Regering geprojecteerde steun bestemd is om een investering te vergemakkelijken voor de inwerkingstelling van een installatie voor de produktie van argon met een capaciteit van 10 miljoen m^3 per jaar ; dat de voorgenomen investering zou leiden tot de creatie van twee nieuwe arbeidsplaatsen ;

Overwegende dat de door de Belgische Regering overwogen steunmaatregel zou worden gegoten in de vorm van een interestbonificatie van 4 % gedurende 6 jaar over een krediet dat overeenkomt met $^2/_3$ van de investering (154 miljoen Bfr.) ; dat deze maatregel volgens de Belgische autoriteiten gelijkstaat met een subsidie tot 12 % van de investering ;

Overwegende dat de begunstigde onderneming 32 % van haar produktie naar de andere Lid-Staten exporteert ; dat de verwezenlijking van het investeringsproject België tot de eerste producent van argon in de Gemeenschap zou maken ; dat 90 % van de nieuwe capaciteit bestemd is voor export naar Frankrijk en Duitsland ;

[1] Belgisch Staatsblad, 29. 8. 1959.

[2] PB nr. L 177 van 8. 7. 1975, blz. 13.

III.

Overwegende dat de Belgische Regering meent dat het in het onderhavige geval gaat om een normale ontwikkeling van de vestiging van de te begunstigen onderneming te Antwerpen ;

Overwegende dat deze Regering er bovendien op wijst dat de betrokken onderneming buiten België investeringen moet doen, zodat de steun aan de vestiging in Antwerpen de totale financieringslasten zou kunnen helpen verlichten die door de onderneming moeten worden gedragen ;

IV.

Overwegende dat de door de Belgische Regering voorgestelde steun derhalve het handelsverkeer tussen de Lid-Staten vermoedelijk nadelig zal beïnvloeden en de concurrentie dreigt te vervalsen door begunstiging van de betrokken onderneming of van haar produktie van haar goederen in de zin van artikel 92, lid 1, van het EEG-Verdrag ;

Overwegende dat volgens de bepalingen van het EEG-Verdrag steunmaatregelen die aan de in artikel 92, lid 1, vermelde criteria voldoen, onverenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt ; dat de in artikel 92, lid 3, vermelde uitzonderingen op deze onverenigbaarheid betrekking hebben op doelstellingen die in het belang van de Gemeenschap en niet in dat van de individuele begunstigde worden nagestreefd ; dat deze uitzonderingen strikt moeten worden geïnterpreteerd bij de behandeling van regionale of sectoriële steunregelingen en van individuele toepassingen van een algemene steunregeling ; dat een uitzondering met name slechts dan mag worden toegestaan wanneer kan worden vastgesteld dat bij ontstentenis van deze maatregelen de begunstigde ondernemingen via het marktmechanisme alleen niet zouden overgaan tot de verwezenlijking van één der doelstellingen waarop deze uitzonderingen betrekking hebben ;

Overwegende dat de toekenning van een uitzondering zonder tegenprestatie als rechtvaardigingsgrond zou neerkomen op aanvaarding van een ongunstige beïnvloeding van het handelsverkeer tussen de Lid-Staten en van vervalsing van de mededinging zonder dat daarmede enig belang van de Gemeenschap wordt gediend terwijl men er zich anderzijds bij neerlegt dat sommige Lid-Staten ten onrechte bevoordeeld worden ;

Overwegende dat bij haar onderzoek van de steunprogramma's, zij bij de hantering van bovenbedoelde beginselen voor de behandeling van individuele gevallen van algemene steunregelingen ervan overtuigd dient te zijn dat er aan de zijde van de begunstigde in kwestie tegenprestatie als specifieke rechtvaardigingsgrond aanwezig is voor de conclusie dat toekenning van de steun nodig is om het bereiken van één der in artikel 92, lid 3, bedoelde doelstellingen te bevorderen ; dat het, wanneer zulks niet kan worden aangetoond en in het bijzonder wanneer de gesteunde investering in ongewijzigde vorm zou worden verricht, vaststaat dat de steun niet tot het bereiken van de in de uitzonderingsbepalingen genoemde doelstellingen bijdraagt doch tot versterking van de financiële positie van de bewuste onderneming dient ;

Overwegende dat in het onderhavige geval een dergelijke tegenprestatie als rechtvaardigingsgrond van de zijde van de begunstigde onderneming kennelijk niet aanwezig is ;

Overwegende dat de Belgische Regering geen argument heeft kunnen geven en de Commissie geen rechtvaardiging heeft kunnen ontdekken voor de conclusie dat de voorgestelde steun voldoet aan de voorwaarden die de toepassing van één der uitzonderingsbepalingen van artikel 92, lid 3, van het EEG-Verdrag rechtvaardigen ;

Overwegende voorts dat, niettegenstaande de omstandigheid dat in België een zo grote werkloosheid heerst dat de Commissie een uitzondering heeft toegestaan ten behoeve van een steunregeling voor de werkgelegenheid op grond van het feit dat er sprake is van een ernstige verstoring in de economie van België, niet mag worden geconcludeerd dat iedere andere steunmaatregel van welke aard ook, die door de Belgische Regering wordt voorgesteld, automatisch in aanmerking komt voor toepassing van één der uitzonderingsbepalingen van artikel 92, lid 3, aangezien iedere aangemelde steunmaatregel op zichzelf moet worden beoordeeld in het licht van de daarvoor geldende specifieke criteria ;

Overwegende dat, voor zover de uitzonderingsbepalingen van artikel 92, lid 3, sub a) en c), betrekking hebben op steunmaatregelen ter bevordering of ondersteuning van de ontwikkeling van bepaalde streken, de regio Antwerpen nog steeds in een gunstiger sociaal-economische situatie verkeert dan de andere Belgische regio's ; dat, in zoverre ook in de regio Antwerpen het algemene probleem van gebrek aan werkgelegenheid aanwezig is, zij reeds onder de algemene werkgelegenheidssteunregeling valt en dat mitsdien geen reden bestaat om weer een afwijking voor onderhavige steunmaatregel toe te staan op grond van de stelling dat deze de ontwikkeling van de regio zal bevorderen of vergemakkelijken, voor welk doel deze steunmaatregel bovendien niet was bestemd ;

Overwegende, in verband met de uitzondering van artikel 92, lid 3, sub b), dat dit soort investeringen in elk geval door normale marktkrachten zou worden bewerkstelligd ; dat de onderhavige investering geen bijzonderheden vertoont die haar de hoedanigheid geven van een project van gemeenschappelijk Europees belang of van een project om een ernstige verstoring in de economie van een Lid-Staat op te heffen, welks bevordering een afwijking ex artikel 92, lid 3, sub b), van de in artikel 92, lid 1, neergelegde onverenigbaarheid van steunmaatregelen rechtvaardigt ;

Overwegende ten slotte dat met betrekking tot de afwijking van artikel 92, lid 3, sub c), van het EEG-Verdrag, ten gunste van „steunmaatregelen om de ontwikkeling van bepaalde vormen van economische bedrijvigheid te vergemakkelijken" uit het onderzoek van de situatie op de markt voor industriegas blijkt, dat het mechanisme van vraag en aanbod alleen, dus zonder overheidsinterventie, in staat moet worden geacht een normale ontwikkeling van deze bedrijvigheid te waarborgen ; dat bovendien ongeveer 90 % van de gehele argonproduktie van de onderneming naar andere Lid-Staten zal worden geëxporteerd en dat de verlening van de steun de voorwaarden waaronder het handelsverkeer plaatsvindt zodanig dreigt te veranderen dat het gemeenschappelijk belang wordt geschaad ;

Overwegende in verband met het voorgaande dat de ontwerpsteunmaatregel van de Belgische Regering niet voldoet aan de vereiste voorwaarden om in aanmerking te komen voor de toepassing van één der uitzonderingsbepalingen van artikel 92, lid 3, van het EEG-Verdrag,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

Artikel 1

Het Koninkrijk België mag geen uitvoering geven aan zijn bij telex van 8 februari 1979 aan de Commissie ter kennis gebrachte voornemen om de steun, bedoeld in de Wet van 17 juli 1959 „tot invoering van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën", te verlenen ten behoeve van bepaalde voorgenomen investeringen in een chemische onderneming te Antwerpen voor de produktie van argon.

Artikel 2

Het Koninkrijk België zal de Commissie, binnen twee maanden na de datum van de kennisgeving van deze beschikking, mededeling doen van de maatregelen, die het getroffen heeft tot nakoming daarvan.

Artikel 3

Deze beschikking is gericht tot het Koninkrijk België.

Gedaan te Brussel, 10 november 1981.

Voor de Commissie

Frans ANDRIESSEN

Lid van de Commissie